

HANDLÄGGAREGundula Kolb
Telefon 08-508 271 38**TILL**

Stadsbyggnadsnämnden

**Samrådsförslag om Trekantens
biotopskyddsområde****Förslag till beslut**

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att uppdra åt stadsbyggnadskontoret att samråda om förslag till Trekantens biotopskyddsområde i enlighet med detta tjänsteutlåtande med bilagor.
2. Stadsbyggnadsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Amanda Horwitz
StadsbyggnadsdirektörAnna Lina Axelsson Carolina Fintling Rue
tf Avdelningschef Enhetschef**SAMMANFATTNING**

I det här ärendet redovisas en sammanfattning av ett samrådsförslag till beslutsdokumentet för Trekantens biotopskyddsområde i enlighet med uppdrag i budget 2025. Samrådsförslaget redovisas i sin helhet i bilaga 1 till detta ärende. Samrådsperioden föreslås vara fyra veckor under perioden 23 januari – 22 februari 2026.

Förslag till beslutsdokumentet för bildande av Trekantens biotopskyddsområde har tagits fram i samarbete mellan stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen och Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning.

Trekanten förslås skyddas som biotopskyddsområde för biotoptypen *strand- eller vattenmiljöer som hyser bestånd av hotade eller missgynnade arter eller som har en väsentlig betydelse för hotade eller missgynnade arter*. Föreslagen yta för biotopskyddsområde är cirka 20,3 hektar. Trekantens biotopskyddsområde utgörs av sjön Trekanten inklusive tillhörande träd- och buskridån i strandkanten

Bilaga 1: Förslag till beslut för Trekantens biotopskyddsområde inklusive bilagor.

StadsbyggnadskontoretFleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
start.stockholm

samt skogsområde söder om sjön som sträcker sig till Nybohov. Området utgör en livsmiljö för en art- och individrik fladdermusfauna och områdets vatten-, strand och trädmiljöer hyser höga naturvärden.

Området har även en viktig funktion inom stadens blågröna infrastruktur för groddjur samt arter knutna både till ädellöv- och barrskog. Området utgör ett kärnområde i Stockholms ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO) och ligger i en spridningskorridor för det regionala värdenätverket för insekter knutna till ädellöv.

Att skydda området som biotopskyddsområde är förenligt med gällande översiktsplan och bedöms ligga i linje med översiktsplanens mål samt flera av de nationella och kommunala miljömålen.

Kontoret föreslår stadsbyggnadsnämnden besluta om att samråda om förslag till Trekantens biotopskyddsområde i enlighet med detta tjänsteutlåtande med bilagor.

UTLÅTANDE

Bakgrund

I Stockholm finns många områden med höga natur-, kultur- och rekreativa värden, vilket bidrar till stadens attraktivitet. Att det finns många sådana områden beror på Stockholms unika läge mellan Mälaren och Östersjön och det variationsrika sprickdalslandskapet, tillsammans med att människor sedan bronsåldern brukat marken samt frånvaro av rationellt skogsbruk. Detta har tillsammans skapat gynnsamma förutsättningar för ett rikt växt- och djurliv.

Genom att skydda värdefulla naturområden i Stockholm och samtidigt bibehålla utvecklingspotentialen för bostäder och viktig infrastruktur, kan staden planera långsiktigt för en växande och hållbar stad. Naturområden som skyddas bidrar till att stockholmarna får fortsatt tillgång till grönområden och bidrar samtidigt till den klimatanpassning som behövs för att möjliggöra en tätare och robustare stad.

Skydd av kärnområden av tillräcklig storlek och kvalitet är också en viktig del i att säkerställa en fungerande grönblå infrastruktur med rik biologisk mångfald och livskraftiga ekosystem. En rik biologisk

mångfald lägger grunden för robusta och motståndskraftiga ekosystem som krävs för att kunna tillhandahålla viktiga naturnyttor (ekosystemtjänster).

Skyddsformen biotopskyddsområde

Biotopskyddsområden är en skyddsform som kan användas för små mark- och vattenområden (biotoper) som på grund av sina särskilda egenskaper är värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter, eller som av annan anledning är särskilt skyddsvärda. Syftet med att skydda sådana biotoper är att långsiktigt bevara och utveckla naturmiljöer som har särskilt stort värde för djur- och växtarter. För att en kommun ska kunna besluta om inrättande av ett biotopskyddsområde måste området utgöras av någon av de 30-tal biotop typer som är listade i bilaga 2 och 3 till förordning (1998:1252) om områdesskydd (FOM) enligt miljöbalken. Kommunen som har bildat ett biotopskyddsområde får vidta de åtgärder som behövs för att vårda området. Ett biotopskyddsområde är normalt cirka 2-20 hektar stort.

Skyddet innebär att man inom biotopskyddsområdet inte får bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som kan skada naturmiljön. Om det finns särskilda skäl kan dock kommunen ge dispens från förbudet. Åtgärder och verksamheter som inte skadar naturmiljön är inte förbjudna.

Enligt 8 § FOM gäller skyddet för ett biotopskyddsområde inte för de delar av området som är beläget i omedelbar anslutning till bebyggelse som fanns där när skyddet för området inträdde. Av detta följer att den bebyggelse som fanns vid skyddets införande ska kunna användas på det sätt och för de ändamål den var avsedd för när den uppfördes, utan hinder av den senare skyddade biotopen. Pågående verksamhet bör därför kunna fortgå på ett rimligt sätt, och åtgärder som är nödvändiga med hänsyn till pågående verksamhet i anslutning till byggnaden eller för byggnadens funktion eller för att förhindra skada, bör kunna vidtas.

Omfattas ett biotopskyddsområde av en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900) som antogs eller fastställdes innan biotopskyddsområdet beslutades, får verksamheter bedrivas eller åtgärder vidtas som behövs för att genomföra detaljplanen eller områdesbestämmelserna (8a § FOM).

Om en nätkoncession för en starkströmsledning meddelades innan biotopskyddsområdet beslutades får en verksamhet bedrivas eller åtgärd vidtas som behövs för att starkströmsledningen ska uppfylla

gällande krav enligt ellagen (1997:857) och elsäkerhetslagen (2016:732).

Ärendet

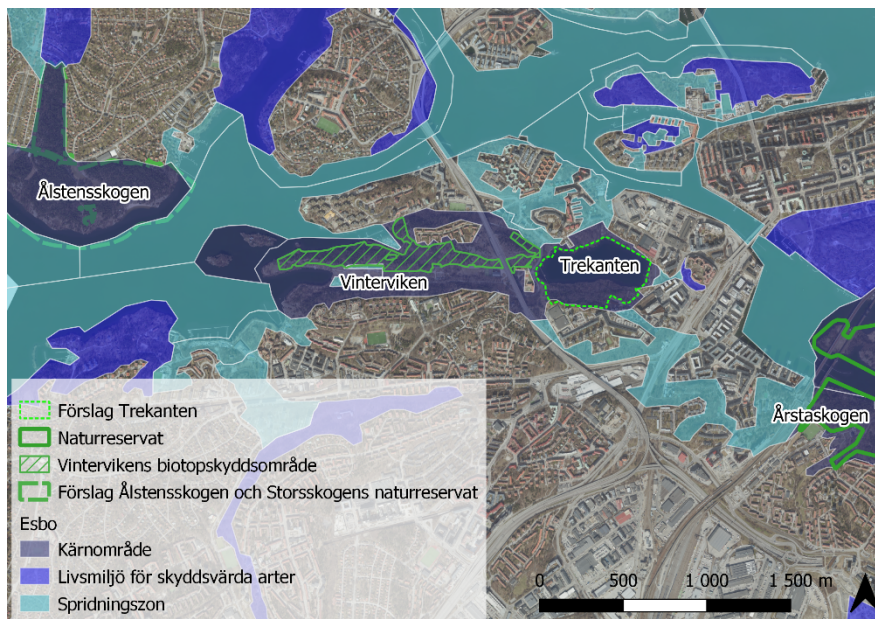
Beskrivning av området

Natur- och rekreationsvärden

Det förslagna biotopskyddsområdet utgörs av sjön Trekanten inklusive tillhörande träd- och buskridån i strandkanten samt skogen söder om sjön. Området utgör livsmiljö för en art- och individrik fladdermusfauna och klassas därmed som en *strand- och vattenmiljö som hyser bestånd av missgynnade arter*.

Den till större del obelysta sjön Trekanten med dess naturliga stränder och skyddande strandvegetation i form av träd och buskar utgör en mycket lämplig födosökslokal för fladdermus. Den sammanhängande skogen söder om sjön växer i en brant norrlutning och består i övre delen av flerskiktad barrskog med flera gamla tallar och ett stort inslag av ek och andra lövträd. Den nedre delen av skogen utgörs istället av blandlövskog och gles ädellövskog. I skogen finns ett flertal hålträd som kan utgöra både vilo- och koloniplatser för fladdermöss. 2023 har områdets fladdermöss inventerats. Fem fladdermusarter har noterats; nordfladdermus (NT, nära hotad), dvärgpipistrell, vattenfladdermus, större brunfladdermus och den relativt sällsynta dammfladdermusen (NT).

Områdets vatten-, strand- och trädmiljöer hyser höga naturvärden. Området har även en viktig funktion inom stadens blågröna infrastruktur för groddjur samt arter knutna både till ädellöv- och barrskog. Området utgör ett kärnområde i Stockholms ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO). Området ligger även i en spridningskorridor för det regionala värdenätverket för insekter knutna till ädellöv.

Figur 1. Trekanten utgör en viktig del av stadens blågröna infrastruktur särskild för fladdermöss och arter knuten till barrskog och ädellöv.

Områdets skötsel

Kommunen får enligt 7 kap. 11§ miljöbalken vidta de åtgärder som behövs för att vårda området. I detta biotopskyddsområde behövs skötsel främst i form av regelbunden naturvård för att gallra uppväxande sly och gallring av träd som riskerar att beskugga de gamla ekarna och tallarna. Det är också viktigt att se till att det finns efterträdare till de gamla träden. Även säkerhetsbeskärningar kan förekomma om döda grenar utgör risk för människor eller egendom. Sjöns standzon sköts på ett sådant sätt att sjöns ekologiska och kemiska status kan förbättras. Utmed sjöns södra strand med dess naturliga strandvegetation lämpar sig fri utveckling med möjlighet till eventuella punktinsatser. Längs sjöns norra strand kan strandvegetationen med fördel hållas mer mosaikartad, med omväxlande öppna och slutna partier. Sjöns tillopp hålls öppet och rensas vid behov. Befintliga anläggningar i området hålls i gott skick och underhålls så att funktion och säkerhet upprätthålls.

Figur 2. Sjön Trekanten omges av en träddrå som ger fladdermöss både skydd från rovfåglar samt vindstilla födosöksplatser där det samlas mycket insekter.

Stadsplanering

Översiktsplan

På kartan med lokala utvecklingsmöjligheter (LUM) för Hägersten-Liljeholmen har det föreslagna biotopskyddsområdet markanvändning natur. Området ligger även i två utpekade utvecklingsområden för kommunalt ekologiskt samband. Föreslaget biotopskyddsområde bedöms därmed vara förenligt med gällande översiktsplan.

Figur 3. Utsnitt från den lokala stadsutvecklingskartan för stadsdelen Hägersten-Liljeholmen från gällande översiktsplan för Stockholms stad (s. 145). De rosa pilarna står för strategiska samband. De gröna pilarna står för utvecklingsområde kommunalt ekologiskt samband. Den smala gråa markeringar anger stadsgata av lokal karaktär och rosa punktade linjer anger ett cykelpendlingsstråk. Områden med rosa raster anger stadsutvecklingsområden. Den gula cirkeln markerar platsen för det föreslagna biotopskyddsområdet.

Gällande planer

Förslaget biotopskyddsområde omfattas av ett flertal stadsplaner. Samtliga markytor regleras som park eller allmän plats, planerad. Stora delar av sjön är reglerat som vattenområde. Sjöns sydöstra del är inte planlagd. Att inrätta biotopskyddsområde i området bedöms vara förenligt med gällande stadsplaner och detaljplaner.

Pågående stadsplanering

Öster om Trekanten i anslutning till den befintliga T-banestationen planeras en ny entrébyggnad till den planerade T-banelinjen mellan Älvsjö och Fridhemsplan. I Liljeholmen i närheten av Trekanten pågår ett flertal planarbeten:

- Dnr 2017-13571 för planläggning av Lövholmen 12 m fl för nya bostäder, förskolor, parker och kontor.
- Dnr 2018-14587 för planläggning av Liljeholmen 1:1 vid kv Stubinen
- Dnr 2024-00513 för planläggning av Rosteriet 6 mfl för kontor och centrum
- Dnr 2020-09494 för planläggning av tunnelbana Fridhemsplan-Älvsjö
- Dnr 2023-04585 för planläggning Nynäs 24 säkerställer användning för skola och kontorsverksamhet

Många nya bostäder planeras att tillskapas. Resterande grönområden utgör viktiga friytor för boenden. Därför planeras även Trekantsparken att rustas upp. Vid avgränsningen av biotopskyddsområdet har hänsyn tagits till pågående detaljplaner, framtida tunnelbaneutbyggnad samt planerad parkupprustning. Förslaget biotopskyddsområde bedöms ligga i linje med pågående stadsplanering inom området.

Förslag till avgränsning

Förslaget biotopskyddsområde är cirka 20,3 hektar stort och omfattar sjön Trekanten, omgivande träd- och buskridå samt skogen söder om sjön. Avgränsning har skett med hänsyn till områdets naturvärden och ekologiska funktioner samt pågående och framtida stadsutveckling.

Parkområden norr och öster om sjön Trekanten planeras upprustas och utvecklas med rekreativa funktioner och har därför lämnats utanför den föreslagna gränsen för biotopskyddsområdet. Även befintlig badplats på sjöns västra sida har lämnats utanför. I Nybohov har ett mindre område av naturmarken närmast befintlig

bebyggelse och parkering lämnats utanför för att bevara möjligheten att pröva framtida bebyggelse.

Figur 4. Översikt över föreslagen Trekantens biotopskyddsområde.

Måluppfyllelse

Föreslaget biotopskyddsområde stödjer det nationella miljökvalitetsmålen *God bebyggd miljö*, *Ett rikt växt- och djurliv* och *Levande skogar*. Föreslaget ligger även i linje med Stockholms stads miljöprogram 2023–2030 och bedöms bidra till ett flertal målområden: *Ett Stockholm med livskraftiga ekosystem*, *Ett klimatanpassat Stockholm* och *En rättvis och inkluderande omställning*. Föreslaget är förenligt med gällande översiktsplan och bedöms ligga i linje med översiktsplanens mål om en växande, sammanhängande, klimatsmart och tålig stad samt med stadens bostadsmål och åtaganden inom överenskommelser om infrastrukturutbyggnad. Föreslaget biotopskyddsområde ligger även i linje med den markanvändning som anges i den lokala stadsutvecklingskartan för Hägersten-Liljeholmen.

Ekonomi

I samband med inrättandet krävs investeringar i form av inmätning och utmärkning av gränsen, skyltning, borttagning av skärmbassängens belysning och kungörelse. Samtliga investeringsutgifter finansieras av exploateringsnämndens driftbudget.

Drift och underhåll

Driftkostnader åligger Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd. Driftsmedel fördelas enligt finansieringsmodellen för skyddad natur.

Tillsyn

Tillsyn enligt miljöbalken av biotopskyddsområde åligger miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Ärendets beredning

Enligt kommunfullmäktiges budget 2025 har staden under år 2024 arbetat med inrättandet av fem biotopskyddsområden. Dessa fem har beslutats och vunnit laga kraft. Under år 2025 planeras även för ytterligare fem biotopskyddsområden. I budget 2026 står att dessa ytterligare fem biotopskyddsområden ska inrättas senast juni 2026. Utgångspunkten för dessa ytterligare fem biotopskyddsområden är att områden med störst behov av skydd ska skyddas. Arbetet ska beakta genomförandet av bostadsbyggnadsmål och planerad viktig infrastruktur.

Under 2024 och 2025 har stadsbyggnadskontoret i samarbete med miljöförvaltningen, exploateringskontoret och berörda stadsdelsförvaltningar tagit fram förslag till fem ytterligare biotopskyddsområden. Ett av dessa områden är Trekanten. För detta område har ett samrådsförslag tagits fram.

Stadsbyggnadskontorets förslag

Stadsbyggnadskontoret föreslår att samråd hålls med länsstyrelsen och berörda sakägare inom området, i enlighet med miljöbalken samt med berörda nämnder i enlighet med kommunallagen.

Samrådsperioden föreslås vara fyra veckor under perioden 23 januari – 22 februari 2026.

SLUT